

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 15.01.2016

Vår ref.: 200701062-207, 200700502, 200801169,
201104677

Arkiv: 511

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Arne Olsen

22959227/aro@nve.no

Vedtak om effektendringer av vindkraftverk på Fosen. Oversendelse av en klage på NVEs vedtak av 23. desember 2015 og beslutning om ikke oppsettende virkning.

Konklusjon

I vedtak av 23. desember 2015 ga Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) tillatelse til å endre installert effekt i Roan, Storheia, Kvenndalsfjellet og Harbaksfjellet vindkraftverk. NVEs vedtak er påklaget av Fosen Naturvernforening.

Klagen er gitt innen klagefristen og tilfredsstillende de øvrige vilkår for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. NVE har forberedt klagen i tråd med forvaltningsloven § 33.

NVE har besluttet at klagen ikke gis oppsettende virkning og at den etter vår vurdering ikke gir grunnlag for å endre eller omgjøre våre vedtak av 23. desember 2015. Klagen oversendes derfor til Olje- og energidepartementet (Oed) for endelig avgjørelse.

Innledning

I vedtakene av 23. desember 2015 ga NVE konsesjon til effektendringer for Harbaksfjellet, Roan, Kvenndalsfjellet og Storheia vindkraftverk. NVE har mottatt en klage på disse vedtakene.

Nedenunder har NVE sammenfattet de vesentligste anførsler som er fremsatt i klagen. NVE viser til vurderingene i vedtaksbrev av 23. desember 2015 om effektendring for de ovennevnte vindkraftverkene.

Fosen Naturvernforening og Fylkesmannen i Sør-Trøndelag fremmet merknader til Fosen Vind AS og TrønderEnergi sin søknad av 30. november 2015 i brev av henholdsvis 17. og 18. desember 2015. Merknadene fra Fosen Naturvernforening ble ikke registrert i NVE før 23. desember 2015 og etter at vedtakene var truffet. Fosen Naturvernforening har i brev av 7. januar fremmet klage på NVEs vedtak av 23. desember 2015. Klagen er blant annet basert på merknadene i høringsuttalelse av 17. desember 2015, og disse vurderingene er derfor vurdert sammen med øvrige klagegrunner nedenunder. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag sine merknader som ble oversendt NVE i brev av 18. desember, men ble

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsvieien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

først registrert på sakene 5. januar 2016 etter at merknadene ved en inkurie først ble feilregistrert. **Fylkesmannen i Sør-Trøndelag** hadde følgende merknader i sin uttalelse av 18. desember 2015: Fylkesmannen tar endringsøknaden til etterretning, men legger til grunn at det tas gode hensyn ved kryssing av myr og vassdrag, og at plassering av turbiner i mye brukte fluktruter for fugl unngås. Fylkesmannen som reindriftsmyndighet har ikke spesielle merknader til de vurderingene som er gjort i søknaden, men det forutsettes at tiltakshaver har nær dialog med Fosen reinbeitedistrikt i de tilfellene det blir økning eller endring i plassering av turbiner for å minimere negative virkninger av endringene for reindriften i de ulike planområdene. Fylkesmannen anbefaler at det gjøres en vurdering av om tiltaket vil ha betydning for samfunnssikkerheten i området.

Klagen

Fosen naturvernforening har ved brev av 7.1.2016 påklaget NVEs vedtak av 23.12.2015. Klagen er oppsummert i 12 punkter kalt «hovedpunkter». NVE behandler de ulike anførselene sortert etter mulige klagegrunnlag.

Fosen naturvernforening anfører i klagen at endringsvedtaket er ugyldig fordi deres høringsuttalelse ikke ble behandlet fordi den kom inn til NVE etter at vedtaket ble truffet. NVE tolker dette som en anførsel om at saken ikke er tilstrekkelig utredet, jf forvaltningsloven § 17.

Fosen naturvernforening anfører videre at det er en feil ved vedtaket at det kun ble sendt på en begrenset høring før vedtak ble fattet, i strid med energiloven § 2-1 syvende ledd.

Fosen naturvernforening krever at det må fremlegges kart over viktige fuglehabitat (rovfugler, rødlistede mv) i planområdene. Kartene må være i adekvat målestokk for at å vurdere enkeltturbinplasseringer. Fosen naturvernforening anfører videre at det må utarbeides en ny konsekvensutredning med nye turbindata. Det må også utarbeides nye støymålinger. NVE vurderer disse anførselene som påstander om at vedtaket ikke har et tilstrekkelig godt faktagrunnlag, jf forvaltningsloven § 17.

Fosen naturvernforening krever videre at det må foretas nye samfunnsøkonomiske beregninger og ny vurdering av fordeler og ulemper ved utbygging av vindkraft på Fosen, samt at kommunene må få full oversikt over de økonomiske konsekvensene av vindkraftutbyggingen, eiendomsskatt, formuesskatt mm.

NVE oppfatter at dette er en anførsel som først og fremst gjelder konsesjonsvedtaket av 26.8.2013, og som derfor ikke er relevant i denne saken som gjelder søknad om endringer i den opprinnelige konsesjonen.

Fosen naturvernforening anfører at naturmangfoldloven ikke er vurdert, og at dette kan medføre at vedtaket er ugyldig, og at hensynet til bant annet lavfrekvent støy ikke er vurdert.

Fosen naturvernforening anfører at dette er en feil som gjør vedtaket av 23.12.2015 ugyldig, og at det må treffes et nytt endringsvedtak.

Fosen naturvernforening ber om at klagen gis oppsettende virkning.

Motpartens vurdering av klagen

Klagen er oversendt til motparten, og har i telefonhenvendelse 15. januar 2016 ikke funnet grunnlag for å kommentere klagen, jf. fvl. § 33

NVEs vurdering av klagen

Fosen naturvernforening anfører at det er en saksbehandlingsfeil at NVE ikke har tatt høringsuttalelsen til naturvernforeningen i betraktning i endringsvedtaket av 23.12.2015. Høringsfristen var satt til

21.12.2015, og høringsuttalelsen fra Fosen Naturvernforening er datert 17.12.2016 og angivelig postlagt 21.12.2015. Dette er tilstrekkelig for å overholde høringsfristen, jf fvl § 30 om klagefrist.

Høringsuttalelsen ble først mottatt av NVE 23.12.2015, og er beklageligvis ikke behandlet i vedtaket.

Høringsuttalelsen fra Fosen naturvernforening tar opp flere forhold som etter NVEs vurdering gjelder vedtaket. Det er kun de delene av høringsuttalelsen som gjelder endringssøknaden som var på høring, som er relevante i denne saken. En gjennomgang av høringsuttalelsen viser at opplysningene i uttalelsen enten er varetatt gjennom andre høringsuttalelser, eller ikke direkte relevante til endringsvedtaket.

Naturvernforeningen oppsummerer høringsuttalelsen i flere krav:

Offentlig høring kan unnlates når det er ubetenkelig, jf energiloven § 2-1 syvende ledd. Unnlatelse av høring vil være ubetenkelig hvis det ikke skal gjennomføres nye inngrep av vesentlig betydning. NVE sendte likevel søknaden på høring til de instanser vi mente var de viktigste blant de som tidligere har uttalt seg i konsesjonsbehandlingen, jf. Oeds brev av 18. november 2015.

Det er foretatt en samfunnsøkonomisk vurdering av prosjektene som ligger til grunn for konsesjonsvedtaket av 26.8.2013. Dette vedtaket er fattet med endelig virkning. De endringene som nå er omsøkt, gir ikke grunnlag for å foreta nye samfunnsøkonomiske beregninger for den konsesjonen som er gitt i 2013.

Bestemmelsen om at konsesjonæren innen utgangen av det 12. driftsåret for anlegget skal oversende NVE et konkret forslag til garantistillelse som sikrer kostnadsdekning for fjerning av anlegget og tilbakeføring av området, er et standard konsesjonsvilkår i den endelig vedtatte konsesjonen av 26.8.2013. NVE kan ikke se at de endringene som her er omsøkt, berører vilkårssettingen i konsesjonen.

NVE kan etter dette ikke se at unnlatelsen av å behandle høringsuttalelsen fra Fosen Naturvernforening har virket bestemmende på vedtaket som ble fattet 23.12.2015, jf forvaltningsloven § 41, fordi punktene uansett har blitt behandlet i konsesjonsbehandlingen, eller fordi de ikke er relevante på dette stadium i saken.

Når det gjelder klagens anførsler om behov for kart over fuglehabitater for å avgjøre plasseringen av enkeltturbiner og nye støymålinger, så er dette hensyn som vil bli behandlet i MTA'en etter at konsesjonsvedtaket er truffet. Den konkrete plasseringen av enkeltturbiner blir ikke bestemt i konsesjonen, men ved utarbeidelse av detaljplanen, jf. MTA. Det er derfor ikke behov for slike kart og målinger ved endringsvedtaket.

Klagen etterlyser en ny, reindriftsfaglig utredning. NVE kan ikke se at de omsøkte endringene utløser behov for ytterligere utredninger av reindriften. De problemstillingene som reindriftsnæringen selv har nevnt i høringen, angående anleggsfasen, vil bli behandlet i forbindelse med utarbeidelse av MTA.

Når det gjelder anførselen om at kommunen må få full oversikt over de økonomiske konsekvensene av konsesjonsvedtaket, eiendomsskatt, formueskatt mm, så er dette forhold som reguleres av et annet regelverk og som ikke blir nevneverdig påvirket av endringsvedtaket. Det kan også nevnes at de berørte kommunene har sluttet seg til utbyggingsprosjektene.

Til klagers krav om å fastsette grenser for infra- og lavfrekvent støy har NVE følgende kommentarer: NVE legger til grunn at lavfrekvent støy fra vindturbiner ikke utgjør et større problem enn støy i høyere frekvenser, og konstaterer at Miljødirektoratet og Folkehelseinstituttet slutter seg til denne vurderingen. Det er konsensus i forskningsmiljøet om at infrastøy, altså støy i så lave frekvenser at den ikke er hørbar, ikke er et problem, men støy i frekvensområdet 50 Hz og oppover kan være en viktig del av lydbildet. Det vil forøvrig bli stilt krav om støymålinger i forbindelse med utarbeidelse av detaljplanen, dette punktet er derfor ikke bestemmende for vedtaket av 23.12.2015.

Klager har anmodet om at vedtakene av 23. desember 2015 gis oppsettende virkning (utsatt iverksetting), jf. fvl. § 42. Etter NVEs vurdering er virkningene av de fire vindkraftprosjektene på Fosen grundig vurdert i NVEs vedtak av 7. juni 2010 og Olje- og energidepartementets endelige vedtak av 26. august 2013. Videre vil behandlingen av detaljplanene og MTAene avklare virkningene av de endringene som følger av vedtakene om effektendringer som på et senere tidspunkt skal godkjennes av NVE. Etter NVEs vurdering vil ytterligere tap eller skade sammenlignet med endelige konsesjoner ikke være av en slik art at vedtakene ikke kan effektueres før klagen er avgjort. På dette grunnlag og under henvisning til fvl. §42 beslutter NVE at klagen ikke gis oppsettende virkning.

Fosen naturvernforening anfører at det er en feil at endringssøknaden ikke er vurdert i forhold til naturmangfoldloven. Forholdet til naturmangfoldloven er vurdert i konsesjonsbehandlingen, jf. endelig vedtak av 26. august 2013. Eventuelle endringer og av virkninger for naturmangfoldet vil bli konkret vurdert i detaljplanene og MTAene.

Når det gjelder Fylkesmannens merknader datert 18. desember 2015 legger NVE til grunn at de hensyn som påpekes blir vurdert i MTA for de ulike prosjektene.

NVEs konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre våre vedtak av 23. desember 2015. Klagen oversendes derfor OED til endelig avgjørelse (jf. forvaltningsloven § 33). NVE har besluttet at klagen ikke gis oppsettende virkning, jf. fvl. §42. Alle sakens dokumenter gjøres tilgjengelige for departementet gjennom internettløsningen SeDoc.

Med hilsen

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Arne Olsen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Advokatfirmaet Brønner & Co DA v/Geir Haugen

Bjugn kommune

Dalan Advokatfirma DA v/Thomas Hjermann

Fosen / Fovsen Njaarke reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 6, Nord-Trøndelag

Fosen / Fovsen Njaarke reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 6, Nord-Trøndelag v/Leif Arne Jåma

Fosen Naturvernforening

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Roan kommune

Sør-Trøndelag fylkeskommune

Åfjord kommune